

การต่างประเทศของรัสเซียในศตวรรษที่ 19

ในช่วงนี้รัสเซียดำเนินนโยบายขยายอำนาจและอิทธิพลทั้งในยุโรปและ ตะวันออกไกล ซึ่งทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งและการร่วมมือระหว่างประเทศต่างๆ ขึ้น กับตะวันออกรัสเซียได้เข้าไปแทรกแซงการเมืองของจักรวรรดิออตโตมัน ทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับออสเตรีย-ฮังการี ที่ต้องการเข้าไปหาผลประโยชน์เช่นกัน และในขณะนั้นยุโรปก็ได้เกิดระบบความร่วมมือแห่งยุโรปเพื่อใช้ในการประชุม ใหญ่ในการแก้ปัญหาและรักษาสันติภาพ อย่างไรก็ตามการที่กรีกได้รับการก่อตั้งเป็นประเทศเอกราชทำให้ขอบเขตการชาติ นิยมในยุโรปตะวันออกขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจนเป็นการเรียกร้องอำนาจอธิปไตยและกลายเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาต่อมา ในสงครามระหว่างตุรกีและอียิปต์ทำให้อำนาจของรัสเซียในช่องแคบที่สำคัญหมดลง ซึ่งเป็นผลมาจากการกีดกันจากมหาอำนาจตะวันตก อีกทั้งยังเกิดสงครามใหญ่ขึ้นคือสงครามไครเมีย ซึ่งรัสเซียพยายามบีบให้ตุรกียกเลิกสนธิสัญญาคุ้มครองคริสตชนิกชนนิกาย โรมันคาทอลิกที่ทำไว้กับฝรั่งเศส ซึ่งก่อให้เกิดสงครามตามมา ในช่วงแรกเป็นสงครามระหว่างสองประเทศเท่านั้น ซึ่งทำให้รัสเซียซึ่งมีกำลังทหารที่เหนือกว่าได้รับชัยชนะโดยตลอด แต่ต่อมาอังกฤษและฝรั่งเศสได้เข้าฝ่ายตุรกีทำให้รัสเซียประสบความพ่ายแพ้ ส่งผลให้รัสเซียหมดสิทธิในการตั้งฐานยุทธศาสตร์ในบริเวณทะเลดำและเสียดินแดนทาง ตอนใต้บางส่วน นอกจากสงครามแล้วในช่วงนี้ก็มีกรอกบฏของชาวสลาฟในดินแดนต่างๆ เช่นซึ่งรัสเซียที่ถือว่าตนเป็นผู้ปกป้องชนเผ่าสลาฟในคาบสมุทรบอลข่านก็ให้ ความช่วยเหลือจนสามารถตั้งรัฐอิสระขึ้นมาได้อย่างเช่น บัลแกเรีย บอสเนีย เซอร์เบีย

ในสมัยซาร์อเล็กซานเดอร์ที่ 3 รัสเซียได้ใช้นโยบายการปกครองอย่างเข้มงวด เพื่อยืนยันการรักษาพระราชอำนาจออตโตมันของซาร์และระงับการปฏิรูปต่างๆ และสนับสนุนการสร้างรัสเซียให้เป็นรัฐวินัย ในด้านการต่างประเทศ รัสเซียก็แสวงหาพันธมิตรกับมหาอำนาจตะวันตก ซึ่งในปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 การเมืองของยุโรปเกิดระบบพันธมิตรขึ้น ซึ่งก็ให้เกิดการแบ่งค่ายมหาอำนาจอย่างชัดเจน ซึ่งรัสเซียได้ทำสนธิสัญญาทวิภาคีกับฝรั่งเศส เพื่อคานอำนาจของเยอรมันที่เป็นพันธมิตร ออสเตรีย-ฮังการีและอิตาลีในสนธิสัญญาพันธมิตรไตรภาคี ซึ่งทั้งรัสเซียและฝรั่งเศสต่างให้ความช่วยเหลือกันในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจหรือการทหาร ทำให้รัสเซียมีกองทัพที่ทันสมัยมากขึ้น ซึ่งต่อมาอังกฤษได้เข้าร่วมกับฝ่ายทวิภาคีเนื่องจากไม่พอใจการขยายอำนาจและ อิทธิพลของกลุ่มสนธิสัญญาพันธมิตรไตรภาคี ก่อให้เกิดกลุ่มประเทศความตกลงไตรภาคีขึ้น ต่อมาในสมัยซาร์นิโคลัสที่ 2 ทรงมีการดำเนินนโยบายต่างๆ ตามรอยพระราชบิดารวมทั้งการปกครองประเทศอย่างเข้มงวด ซึ่งก่อให้เกิดการต่อต้านพระองค์เป็นอย่างมาก ในยุคนี้รัสเซียได้ก่อสงครามกับญี่ปุ่นซึ่งได้รับความพ่ายแพ้ และการที่ประชาชนไม่พอใจและต่อต้านซาร์อย่างหนักทำให้รัสเซียจำต้องยุติสงคราม ส่วนในยุโรปเองรัสเซียได้มีนโยบายกีดกันชาติฟินแลนด์ซึ่งต่อมาฟินแลนด์ได้กลายเป็นสถานที่ให้นักปฏิวัติชาวรัสเซียได้ใช้เป็นที่ประชุมวางแผนกัน ซึ่งต่อมาหลังรัสเซียปฏิวัติสำเร็จก็ได้มีการยุติการดำเนินนโยบายกีดกันชาติ ฟินแลนด์ของซาร์ ทำให้ฟินแลนด์ตั้งประเทศเอกราชได้ในที่สุด